

V Bruseli 12. decembra 2022
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0408(COD)**

**15896/22
ADD 3**

**JUSTCIV 168
ECOFIN 1316
COMPET 1020
JAI 1666
CODEC 1981
IA 220**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	8. decembra 2022
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2022) 396 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU Sprievodný dokument Návrh na smernicu, ktorou sa harmonizujú určité aspekty insolvenčného práva

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2022) 396 final.

Príloha: SWD(2022) 396 final

V Bruseli 7. 12. 2022
SWD(2022) 396 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE
ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

[\[...\]](#)

Spríevodný dokument

Návrh na smernicu,

ktorou sa harmonizujú určité aspekty insolvenčného práva

{COM(2022) 702 final} - {SEC(2022) 434 final} - {SWD(2022) 395 final}

Potreba konať

Cieľom insolvenčného konania je zabezpečiť riadnu likvidáciu alebo reštrukturalizáciu spoločností vo finančných a hospodárskych ťažkostiach. EÚ už prijala právne predpisy v oblasti platobnej neschopnosti. Existujúce právne predpisy EÚ sa však vzťahujú len na predinsolvenčné a oddľžovacie opatrenia (zачytené nedávnou smernicou o reštrukturalizácii a insolvenčii) a pravidlá týkajúce sa rozhodného práva v cezhraničných insolvenčných prípadoch (stanovené v nariadení o insolvenčnom konaní). V dôsledku toho sa hmotné vnútroštátne insolvenčné právo v jednotlivých členských štátoch naďalej výrazne líši.

Veľké rozdiely vo vnútroštátnych režimoch platobnej neschopnosti sú významnou prekážkou jednotného kapitálového trhu v EÚ. Predstavujú ťažkosti pre cezhraničných investorov, ktorí potrebujú získať informácie o 27 insolvenčných právnych predpisoch a byť schopní ich porovnať, aby ich mohli zohľadniť vo svojich investičných rozhodnutiach (a vyjadriť ich v kapitálových nákladoch). Okrem toho sa vnútroštátne režimy platobnej neschopnosti naďalej líšia z hľadiska efektívnosti, najmä pokiaľ ide o čas potrebný na likvidáciu spoločnosti a hodnotu, ktorú možno nakoniec vymôcť. Zdroje údajov analyzované v tomto posúdení vplyvu naznačujú, že postupy v niektorých členských štátoch trpia oveľa viac oneskoreniami a prinášajú podstatne menej efektívne výsledky ako krajiny s najlepšimi výsledkami v EÚ. Tento rozdiel úzko súvisí s nízkou predvídateľnosťou výsledku insolvenčných konaní, čo vedie k vyšším nákladom na informácie a vzdelávanie pre investorov a predstavuje významnú prekážku pre cezhraničné investície. To v konečnom dôsledku bráni efektívnej alokácii kapitálu a brzdí rozvoj únie kapitálových trhov (CMU).

Táto iniciatíva nadväzuje na opatrenie 11 akčného plánu únie kapitálových trhov z roku 2020, v ktorom sa Komisia zaviazala zabezpečiť, aby bol výsledok cezhraničných investícií predvídateľnejší, pokiaľ ide o insolvenčné konania. Jej cieľom je harmonizovať ciele aspekty hmotného práva týkajúceho sa platobnej neschopnosti (nebankových) podnikov s cieľom zefektívniť režimy platobnej neschopnosti a znížiť náklady cezhraničných veriteľov na informácie a vzdelávanie vyplývajúce z nedostatku harmonizácie. Zameriava sa aj na uľahčenie cezhraničných investícií a hospodárskej súťaže, ako aj na ochranu riadneho fungovania jednotného trhu, ako je stanovené v článku 114 ZFEÚ.

Rôzne východiskové pozície, právne tradície a politické preferencie členských štátov naznačujú, že reformy hmotného insolvenčného práva na vnútroštátnej úrovni pravdepodobne nepovedú k dostatočnej konvergencii, a to aj napriek niektorým reformám, ktoré sa spustili v posledných rokoch. Preto sú potrebné opatrenia na európskej úrovni, aby sa zabezpečilo riešenie problému.

Možné riešenia

Dva balíky možných politických opatrení sa určili na základe informácií od skupiny expertov na právne predpisy v oblasti reštrukturalizácie a platobnej neschopnosti, špecializovanej štúdie a názorov zainteresovaných strán. Tieto zdroje dôkazov, ako aj údaje z referenčnej štúdie, ktorú v roku 2020 uskutočnil Európsky orgán pre bankovníctvo a ukazovatele Svetovej banky v rámci hodnotenia Doing Business, sa tiež použili na porovnanie možností a posúdenie ich vplyvov. Dvomi zvažovanými možnosťami sú ciele harmonizácia

(možnosť 1) a komplexnejšia harmonizácia (možnosť 2), pričom obe možnosti sa budú vykonávať prostredníctvom smernice. Možnosť vydať len odporúčanie bola vylúčená, pretože je nepravdepodobné, že by sa zistený problém takto vyriešil.

Navrhované možnosti sa zameriavajú na tri kľúčové aspekty insolvenčného práva: (i) vymáhanie majetku patriaceho do likvidovanej konkurznej podstaty, (ii) efektívnosť konaní a (iii) predvídateľné a spravodlivé rozdelenie hodnoty výťažku medzi veriteľov. Tieto aspekty sa týkajú najmä otázok súvisiacich s odporovacími žalobami, vyhľadávaním majetku, povinnosťami a zodpovednosťami štatutárnych orgánov, predajom spoločnosti ako podniku s predpokladom nepretržitého pokračovania v činnosti („postupom pre-pack“), so spúšťacím mechanizmom platobnej neschopnosti, s osobitným režimom platobnej neschopnosti pre mikropodniky a malé podniky, ako aj s poradím pohľadávok a výbormi veriteľov. Možnosť 2 zahŕňa všetky prvky, ktoré sú pokryté v možnosti 1, a je doplnená ambicióznejšími opatreniami v rámci troch hore uvedených kľúčových aspektov.

Analýza posudzuje možnosti vo vzťahu k trom cieľom: či (i) umožňujú vyššiu hodnotu uspokojených pohľadávok, (ii) povedú k skráteniu insolvenčného konania a (iii) či znížia právnu neistotu a náklady na informácie. V analýze sa takisto starostlivo posudzuje ich nákladová efektívnosť a súdržnosť.

Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Na základe porovnania účinnosti a efektívnosti sa ako uprednostňovaná možnosť vybrala možnosť 1 (cielená harmonizácia prostredníctvom smernice). V podrobnej analýze sa zistilo, že komplexnejšia harmonizácia (možnosť 2) by priniesla väčšie výhody, pokiaľ ide o dva z troch cieľov, ale zároveň by to znamenalo vyššie náklady, najmä pokiaľ ide o možné nezrovnalosti s inými právnymi predpismi (majetkové právo, právo obchodných spoločností, pracovné právo). Cielená harmonizácia (možnosť 1) prinesie porovnateľné prínosy (ako možnosť 2), ale nákladovo efektívnejšie.

Očakáva sa, že uprednostňovaná možnosť prinesie významné hospodárske prínosy pre investorov (veriteľov), spoločnosti vrátane MSP a vo všeobecnosti pre širšie hospodárstvo. Veritelia budú mať prospech najmä z očakávaného vyššieho uspokojovania pohľadávok, ako aj z nižších nákladov na informácie a vzdelávanie. Investori z tretích krajín budú mať podobné výhody, vďaka čomu bude pre nich atraktívnejšie investovať v EÚ. Spoločnosti v celej EÚ budú čeliť jednotnejším režimom platobnej neschopnosti a nižšej právnej neistote, pokiaľ ide o to, čo sa stane, ak sa dostanú do platobnej neschopnosti. Mikropodniky a malé spoločnosti budú mať priamy prospech z vytvorenia osobitného zmierneného režimu pre platobnú neschopnosť, ktorý bude primeranejší ich potrebám.

Z kvalitatívneho a kvantitatívneho posúdenia vyplýva, že cielená harmonizácia by mohla viesť k výraznému zníženiu nákladov aj času vymáhania. Očakáva sa, že sa tým zvýši miera uspokojenia pohľadávok približne o 1,5 percentuálneho bodu, čo by pri extrapolácii empirických odhadov v ekonomických štúdiách mohlo viesť k zníženiu nákladov na financovanie o 1,5 základných bodov a zvýšeniu držby cezhraničných portfólií aktív o približne 1,5 percentuálneho bodu. Pri vyčíslení na základe dostupných údajov

a hodnoverných predpokladov sa očakáva, že priame a nepriame prínosy prekročia ročne 10 miliárd EUR. Medzitým sa očakáva, že celkové náklady budú obmedzené (a do veľkej miery by pripadali na členské štáty). Niektoré nepriame náklady sa očakávajú aj pre spoločnosti v dôsledku vyššej zodpovednosti štatutárnych orgánov. Iniciatíva môže pozitívne, hoci len okrajovo, ovplyvniť aj digitalizáciu, prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo a ciele udržateľného rozvoja.